

PRAVILA ZA KORIŠĆENJE SERTIFIKATA

1. Referentna dokumenta

Korišćenje sertifikata i znaka usaglašenosti zasniva se na sledećim dokumentima:

- *SRPS ISO/IEC 17065:2016 - Ocenjivanje usaglašenosti-Zahtevi za tela koja sertifikuju proizvode, procese i usluge*
- *Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usaglašenosti ("Službeni glasnik republike Srbije" br. 49/2021)*
- *Uredba o načinu sprovođenja ocenjivanja usaglašenosti i ispravi o usaglašenosti, ("Službeni glasnik RS" br. 127/2021-3.)*
- *Uredba o imenovanju tela za ocenjivanje usaglašenosti ("Službeni glasnik RS" br. 18/2022-32).*
- *Uredba o znaku usaglašenosti ("Službeni glasnik RS" br. 4/2022-49.)*
- *A.00.007 – Poslovnik o kvalitetu Sertifikacionog tela*
- *B00075 – Uputstvo za sertifikaciju proizvoda*

2. Prava i obaveze

Imalac sertifikata je saglasan da svoj sertifikovani proizvod isporučuje tržištu u skladu sa propisima, standardima i tehničkim specifikacijama sa kojima je utvrđena usaglašenost.

Imalac sertifikata je saglasan da Tehnički opitni centar ima neometan pristup delovima proizvodnih lokacija, koji su predmet ocenjivanja usaglašenosti, a u toku njihovog radnog vremena.

Imalac sertifikata je dužan da proizvode za koje je dobio sertifikat izrađuje prema istoj tehničko-tehnološkoj dokumentaciji kao za uzorak na osnovu kojeg je Tehnički opitni centar utvrdio usaglašenost sa zahtevima, propisima, standardima ili tehničkim specifikacijama.

3. Nadzor nad korišćenjem sertifikata

Tehnički opitni centar će sprovoditi kontinuirani nadzor nad korišćenjem sertifikata i ispunjavanjem obaveza imaoaca sertifikata, a u skladu sa primenjenim šemama ocenjivanja usaglašenosti, ovim uputstvom, procedurama i Poslovníkom o kvalitetu Sertifikacionog tela. Nadzor će obavljati ovlašćeno stručno osoblje Tehničkog opitnog centra.

Tehnički opitni centar zadržava pravo da nadzor nad korišćenjem sertifikata obavi bez prethodne najave imaoacu sertifikata.

4. Informacija o izmeni u proizvodnji

Imalac sertifikata je dužan da informiše Tehnički opitni centar o svakoj nameravanoj izmeni proizvoda ili proizvodnog procesa.

Tehnički opitni centar će nakon primljene informacije o nameravanoj izmeni proizvoda ili proizvodnog procesa preduzeti aktivnosti primerene odnosnoj šemi ocenjivanja usaglašenosti, a u skladu sa ovim uputstvom, procedurama i Poslovníkom o kvalitetu Sertifikacionog tela.

Za proizvode sa izmenama, koji budu pušteni u promet bez saglasnosti Tehničkog opitnog centra, neće važiti izdati sertifikat i izvršiće se njegovo oduzimanje.

5. Prigovori imaocu sertifikata

Imalac sertifikata je dužan da:

- vodi i uredno čuva sve zapise o prigovorima i žalbama korisnika sertifikovanog proizvoda i da ih u toku nadzora stavi na uvid predstavniku Tehničkog opitnog centra;
- da preduzme odgovarajuće mere primerene vrsti prigovora, odnosno vrsti nedostataka koji utiču na neusaglašenost sa zahtevima za sertifikaciju;
- da dokumentuje preduzete aktivnosti.

Sve prigovore i žalbe korisnika na sertifikovani proizvod, koje se odnose na neslaganje proizvoda sa zahtevima standarda i tehničkih propisa, kao dokumentaciju i informacije o preduzetim merama imalac sertifikata obavezan je da dostavi pismenim putem Tehničkom opitnom centru najkasnije u roku od 30 dana od prijema prigovora i žalbe.

Komisija za sertifikaciju razmatra prispela dokumenta i odlučuje o preduzimanju odgovarajućih mera u skladu sa primenjenim šemama ocenjivanja usaglašenosti, ovim uputstvom, procedurama i Poslovnikom o kvalitetu Sertifikacionog tela.

6. Javno oglašavanje sertifikata

Odeljenje za sertifikaciju i kontrolu proizvoda vodi registar izdatih sertifikata i korisnika znakova usaglašenosti.

U slučajevima kada imalac sertifikata nekorektno koristi sertifikat putem reklamnih materijala i kataloga, suprotno odredbama ovih pravila i referentnih dokumenata za korišćenje sertifikata, Tehnički opitni centar može nakon sprovedenog propisanog postupka da donese odluku o privremenom ili trajnom oduzimanju sertifikata.

Tehnički opitni centar objavljuje odluke o privremenom ili trajnom oduzimanju sertifikata, prestanku važnosti sertifikata i prava korišćenja znaka usaglašenosti. Podaci o izdatim sertifikatima, oduzimanju i prestanku važnosti sertifikata objavljuju se preko Internet sajta www.toc.vs.rs.

7. Poverljivost

Sertifikaciono telo je odgovorno, putem pravno važećih obavezivanja, za menadžment svim informacijama koje dobije ili koje nastanu tokom izvođenja sertifikacionih aktivnosti. Izuzev informacija koje je klijent učinio javno dostupnim, ili onda kada postoji saglasnost između sertifikacionog tela i klijenta (npr. za svrhu odgovaranja na prigovore), sve ostale informacije se smatraju svojinom i smatraju se poverljivim. Sertifikaciono telo unapred informiše klijenta o informacijama koje ono želi da učini javno dostupnim.

Kada se od sertifikacionog tela zahteva zakonom ili je odobreno na osnovu ugovornog sporazuma da se neke poverljive informacije otkriju, klijent se o tome informiše, izuzev ako je to zabranjeno zakonom.

8. Finansijske obaveze

Imalac sertifikata je obavezan da uredno izvršava svoje finansijske obaveze prema Tehničkom opitnom centru, a po osnovu šeme ocenjivanja usaglašenosti i za obavljanje nadzora prema cenovniku Tehničkog opitnog centra.

Neispunjavanje finansijskih obaveza imaoca sertifikata predstavlja osnov za oduzimanje izdatog sertifikata i prava korišćenja znaka usaglašenosti.

9. Izmene koje utiču na sertifikaciju

Kada Őema sertifikacije uvodi nove ili revidovane zahteve koji utiĉu na klijenta, tada sertifikaciono telo ove promene saopŐtava svim klijentima. Sertifikaciono telo verifikuje primenu tih promena kod svojih klijenata i preduzima mere koje su zahtevane Őemom.

Ugovorni sporazumi sa klijentima su neophodni da bi se osigurala primena ovih zahteva.

Sertifikaciono telo razmatra i druge promene koje utiĉu na sertifikaciju, ukljuĉujući i promene koje je inicirao klijent, i odluĉuje o odgovarajućoj meri.

Promene koje utiĉu na sertifikaciju mogu da obuhvate nove informacije o ispunjavanju zahteva za sertifikaciju dobijene od sertifikacionog tela nakon Őto je uspostavljena sertifikacija.

Mere za primenu promena koje utiĉu na sertifikaciju obuhvataju, ukoliko se to zahteva, sledeće:

- vrednovanje
- preispitivanje
- odluĉivanje
- izdavanje revidovane zvaniĉne dokumentacije o sertifikaciji (taĉka 4.15) radi proŐirivanja ili smanjivanja predmeta i podruĉja sertifikacije;
- izdavanje dokumentacije o sertifikacijskim aktivnostima revidovanih nadzora (ako je nadzor deo Őeme sertifikacije).

Ove mere se vrŐe u skladu sa primenljivim delovima vrednovanja, preispitivanja, odluke o sertifikaciji, dokumentaciji o sertifikaciji i registra sertifikovanih proizvoda. Zapisi (koje sertifikaciono telo ĉuva da pokaŐe da su svi zahtevi za proces sertifikacije efektivno ispunjeni) obuhvataju obrazloŐenje za izuzimanje bilo koje od napred navedenih aktivnosti (npr. kada se promeni zahtev za sertifikaciju koji nije zahtev za proizvod i kada nisu neophodne aktivnosti vrednovanja, preispitivanja, ili odluĉivanja).

10. Prestanak, smanjenje, suspenzija ili povlaĉenje sertifikacije

Kada je neusaglaŐenost sa zahtevima sertifikacije potkrepljena, bilo kao rezultat nadzora ili na drugi naĉin, tada sertifikaciono telo razmatra i odluĉuje o odgovarajućoj meri. Mere mogu da budu sledeće:

- nastavak sertifikacije pod uslovima koje je specificiralo sertifikaciono telo (npr. proŐiren nadzor);
- smanjenje predmeta i podruĉja sertifikacije radi uklanjanje varijante neusaglaŐenog proizvoda;
- suspenzija sertifikacije sve dok klijent ne sprovede odgovarajuće mera;
- povlaĉenje sertifikacije.

Kada odgovarajuće mere obuhvataju vrednovanje, preispitivanje, ili odluku o sertifikaciji, zahtevi moraju da budu zadovoljeni.

Ukoliko je sertifikacija prestala (po zahtevu klijenta), suspendovana, ili povuĉena, onda sertifikaciono telo preduzima mere specificirane Őemom sertifikacije i vrŐi sve neophodne izmene zvaniĉnih dokumenata sertifikacije, javnih informacija, ovlašćenja za korišćenje znakova itd. kako bi se osiguralo da ne pruŐa nikakvu naznaku o tome da je proizvod i dalje sertifikovan. Ako je predmet i podruĉje sertifikacije smanjen, onda sertifikaciono telo preduzima mere utvrđene Őemom sertifikacije i donosi sve neophodne izmene zvaniĉnih dokumenata sertifikacije, javnih informacija, ovlašćenja za korišćenje znakova itd. kako bi se obezbedilo da je smanjen predmet i podruĉje sertifikacije jasno saopŐten klijentu i jasno specificiran u dokumentaciji sertifikacije i javnim informacijama.

Ako je sertifikacija suspendovana, onda komisija sertifikacionog tela formuliŐe i saopŐtava klijentu sledeće:

- mere potrebne da se okonča suspenzija i obnovi sertifikacija za proizvod (proizvode) u skladu sa šemom sertifikacije;
- sve druge mere koje se zahtevaju šemom sertifikacije.

Sertifikaciono telo vrši sva ili primenljive delove vrednovanja, preispitivanja, odluke o sertifikaciji ili odluke potrebne za rešavanje suspenzije, zvaničnoj dokumentaciji o sertifikaciji, nadzorom i prestanku sertifikacije po zahtevu klijenta, u skladu sa zahtevanom šemom sertifikacije.

Ako je sertifikacija ponovo uspostavljena nakon suspenzije, onda sertifikaciono telo izrađuje sve neophodne izmene zvaničnih dokumenata sertifikacije, javnih informacija, ovlašćenja za korišćenje znakova itd. kako bi se osiguralo da sve odgovarajuće indikacije postoje da proizvod nastavlja da bude sertifikovan. Ukoliko je doneta odluka o smanjenju predmeta i područja sertifikacije kao uslova za ponovno uspostavljanje sertifikacije, onda sertifikaciono telo vrši izmene zvaničnih dokumenata sertifikacije, javnih informacija, ovlašćenja za korišćenje znaka itd. kako bi se osiguralo da je smanjeni predmet i područje sertifikacije jasno saopšten klijentu i jasno specificiran u dokumentaciji sertifikacije i javnim informacijama.